

T26

■ De lamp Aduki van Mathmos komt in augustus op de markt en is geheel draadloos. Net als een mobiele telefoon wordt de lamp opgeladen en kan op iedere plek worden opgehangen of neergelegd. De lamp komt in drie modellen, ieder met andere kleursamenstellingen.

EIGEN FOTO

ADUKI

■ De Chromawall van Jeremy Lord. De eerste lamp die gebruik maakte van gekleurd bewegend licht. De lamp kent drie snelheden waarop het licht van kleur kan veranderen.

EIGEN FOTO

CHROMAWALL

LUMINEUZE ERVARINGEN

WIE DENKT dat er sinds de ontdekking van de halogeenlamp geen grote ontwikkelingen meer zijn geweest in het kunstlicht heeft het mis. Van de gloeilamp als lichtbron, via de designlamp als sfeermaker ontwikkelt kunstlicht zich nu, in gekleurde versie, tot zesde zintuig. Licht, zo blijken steeds meer ontwerpers te ontdekken, heeft namelijk een grote invloed op ons 'welbehagen'. De lamp die ons blij maakt, of de perfecte atmosfeer creëert voor een melancholieke bui; Het is geen science fiction meer.

door MARJOLIJN VAN OORDT

Was het peertje van Anton Philips in 1891 nog revolutionair, tegenwoordig verwachten we aanzienlijk meer van een lamp. Eerst kreeg het peertje een kap, later werden lampen ware kunstobjecten maar tegenwoordig doet de lamp steeds meer dienst als psycholoog. Zelfs de designlamp als sfeervolle lichtbron is al achterhaald. „Tot nu toe gebruikt men veel mensen verlichting om de dag na te bootsen. Maar dat is niet goed want 's avonds spelen hele andere emoties dan overdag”, vertelt verlichtingsdeskundige Marco de Boer. En onze verlichting moet aangepast worden aan die emoties.

Lichttherapie tegen winterdepressies kenden we al. Maar het besef dat licht een belangrijke invloed op de gemoedstoestand heeft en zelfs onontbeerlijk voor ons bioritme, was tot voor kort slechts gemeengoed bij de wat 'zweverige' mens. De invloed van licht wordt nu erkend en ontdekt door ontwerpers en designers. Niet voor niets wordt licht in die kringen al hét materiaal van de nieuwe eeuw genoemd. Maar licht alleen is niet voldoende. Juist de kleur van het licht is van doorslaggevend belang bij het beïnvloeden van de emoties. Want net als licht heeft ook kleur een grote invloed op de gemoedstoestand. Daarom kiezen ontwerpers vaak voor lichte kleuren in de badkamer om de steriliteit te benadrukken en krijgen cafés meestal een warme zwefelkleur. Met een hippe designlamp om de boel wat op de sfeer te geven. Maar een degelijk statisch gebruik van kleur en licht gaat de huidige voorlopers lang niet ver genoeg. Al naar gelang de emotionele behoefte moet de kleur en de helder-

Ontwerpers ontdekken kunstlicht als emotieversterker

YANG

heid van de omgeving kunnen veranderen. „Er wordt steeds meer waarde gehecht aan de beïnvloeding van de stemming door kleur. Dan kan je wel ieder uur je muur in een andere kleur gaan schilderen, maar beter kun je een witte muur nemen en daar steeds een andere kleur op projecteren”, vertelt Dick Dankers van interieurwinkel The Frozen Fountain in Amsterdam.

Bewuster

Rob Wagemans van architectenbureau Concrete verwacht grote veranderingen in de manier waarop wij met huizen, kantoren en openbare ruimten omgaan. „De generatie die nu in opkomst is, neemt geen genoegen meer met alleen een goed salaris. Zij laten zich niet wegstoppen achter een bureau in een grijs kantoor. Deze generatie is veel bewuster en beseft zich dat je beter functioneert in een prettige omgeving.” En licht en kleur hebben meer effect op die prettige omgeving dan tot voor kort werd aangenomen. Daarom ontwerpt hij voor een Amsterdamse rederij een partyboot, waarin gekleurd licht een allesbepalende rol speelt. Tegen een aluminium achtergrond kan het interieur van de boot iedere gewenste gedaante aannemen.

„Als het een koele dag is, kun je de boot een warme kleur geven of juist andersom.” En voor een begrafenis zoek je een hele andere stemming dan voor een bruisend feest.

Wat Concrete deed met het interieur van een partyboot, doet Marco de Boer met de buitenkant van gebouwen. Van de IJffeltoren tot de Arena, De Boer heeft ze allemaal

als bij muziek waar je meerdere tonen tegelijk hoort”, vertelt de Britse lichtgoeroe Jeremy Lord.

Als eerste experimenteerde Lord reeds in de jaren negentig met de mogelijkheid bewegende kleuren aan licht te koppelen. Zijn ontwerp, de Chromawall, kwam in 1994 op de markt. Het was de eerste lamp die gebruik maakte van steeds veranderende kleuren. De functionele eigenschap van de lamp werd volledig naar de achtergrond gedrongen; alles draait bij de Chromawall om de zintuiglijke ervaring. „Ik ontwerp geen lampen om een boek bij te lezen, ik ontwerp lampen om naar te kijken”, zegt Lord. De lamp is opgebouwd uit verschillende elementen waarachter lichtbronnen zitten, die steeds een andere kleur aannemen. „Het is niet zoiets als in een open haard kijken”, zegt Dick Dankers over het ontwerp. „Het is nooit helemaal hetzelfde maar toch weer wel.”

Onafhankelijk van elkaar uiten zowel Jeremy Lord als Marco de Boer hun bezorgdheid over de manier waarop techniek en kleur tegenwoordig worden gebruikt in verlichting. Lord: „Er is een valkuil omdat veel verlichtingsbedrijven de magische kant van de ervaring niet waarderen. En die artistieke kant moet juist de basis zijn.”

Sensorisch centrum

Gebaseerd op de technieken en ideeën van Lord, ontwierp lampenfabrikant Artemide onlangs dé lamp als sensorisch centrum. Gedoopt met de toepasselijke naam Yang, stimuleert de lamp de gewenste gemoedstoestand. Geheel geba-

seerd op de gedachte dat een lamp 'psychologisch en fysiek comfort moet bieden', zo vermeldt de brochure. De lamp Yang is het bewijs van de 'evolutie van de studie van vormen, maar ook van zijn essentie om te beantwoorden aan de complexe eisen van het leven'.

Al naar gelang de bezigheid op het moment krijgt de lamp een andere functie en kan de kleur van het licht aangepast worden. Dit wordt mogelijk gemaakt door een ingenieus systeem van drie fluorescerende lampen die elk voorzien zijn van een tweeledige kleurenfilter. Alle kleurencombinaties zijn daardoor mogelijk. Op basis van de kleurenpsychologie heeft Artemide tien standen voorgedrukt, die gerelateerd zijn aan gemoed of moment van de dag. Zo kan - met de afstandsbediening - de stand 'Good Morning', 'Love', 'Energy' of bijvoorbeeld 'Balance' gekozen worden.

Lampenfabrikant Mathmos ontwierp op haar beurt een lamp in kegelvorm, die niet alleen een samenspel is van kleuren maar ook nog eens op geluid reageert. Tijdens een partijtje met harde muziek danst de lamp gewoon mee. Refererend aan Oosterse wijsheden brengt dezelfde fabrikant binnenkort de

Aduki op de markt. De naam Aduki is afgeleid van een boonsort die in Japanse en Chinese ceremoniële gerechten wordt gebruikt. De lamp heeft de vorm van een boon, past in je handpalm en is snoerloos. Hiermee haken de ontwerpers in op de mobiliteitstrend en kan het object op iedere plek worden neergelegd of opgehangen. Er zijn drie verschillende soorten, die in kleur overgaan van blauw naar groen, rood naar blauw en groen naar rood. Op ieder gewenst moment kan de kleur

stopgezet worden.

Gekleurd bewegend licht tegen gebouwen, op kantoor en in de huiskamer vindt zijn oorsprong in de theaterwereld. „Dat is zo met veel interieurontwerpers”, vertelt Dick Dankers. „Als het goed bevonden wordt in andere segmenten, dan komt het thuis bij de particulier. Deze trend komt uit de wereld van de entertainment. In disco's wordt al jaren gekleurd bewegend licht gebruikt.” Verbeterde techniek, meer aandacht voor de omgeving en het eigen gevoel brengen deze lichtvorm nu ook naar de huiskamer.

■ Ontwerper Artemide gaat het ver in het ontwerp van een psychologische lamp. Met de toepasselijke naam Yang bracht Artemide onlangs een model op de markt waarbij de gebruiker iedere gewenste gemoedstoestand in kan toetsen. Van Love tot Energy. Natuurlijk met afstandsbediening.

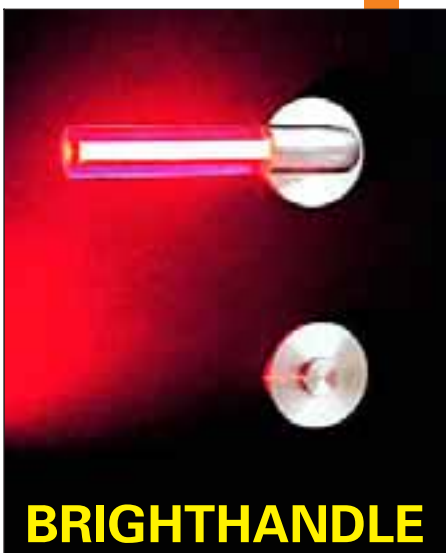
EIGEN FOTO

FAZE3

■ De Faze3 is een kegelvormige lamp van Mathmos die niet alleen steeds van kleur verandert maar ook nog op geluid reageert. Bij harde muziek of klappen doet de lamp gewoon mee.

EIGEN FOTO

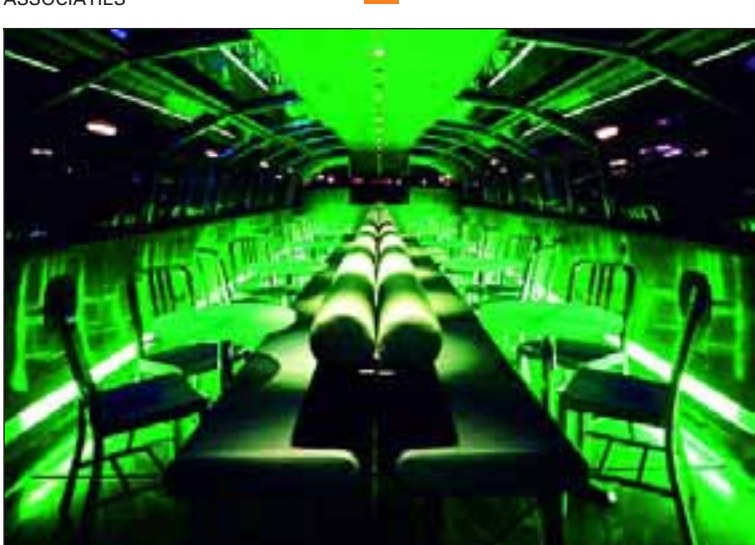

BRIGHTHANDLE

■ Als het aan de Zweedse ontwerper Alexander Lervik ligt, nemen we voorgoed afscheid van beeldvervuilende bordjes, knopjes en kaartjes om informatie door te geven. Hij verwerkte de nieuwste lichttechnologie, die ten grondslag ligt aan de toepassingen voor bewegende kleuren, in deurkrukken. De wc-deur kan nu een strakke uitvoering krijgen met alleen een fraai ontworpen kruk die groen oplicht voor vrij en rood voor bezet. En ook de slordig bungelende hotelbordjes voor 'Niet storen' of 'Kamer schoonmaken' kunnen de prullenbak in. De diverse kleurinstellingen in de deurkruk waarschuwen het hotelpersoneel als de gast iets behoeft. En wie dacht dat voor deze deurkruk het halve huis of hotel verbouwd moet worden, heeft het mis. Gewoon de oude kruk er afschroeven en deze erop. Er zit namelijk een klein batterijtje in. De 'bright-handle' komt begin volgend jaar op de markt. Het is nog niet zeker of de brighthandle op de Nederlandse markt komt. Voor meer informatie bezoek www.brighthandle.com

PARTYBOOT

■ Voor tochtjes door de Amsterdamse grachten ontwierp architectenbureau Concrete een partyboot die zijn uitstraling dankt aan de belichting. De partyboot is van aluminium en kan voor ieder gewenst uitzien een andere gedaante aannemen door het licht van kleur te laten veranderen.

(advertentie)

Buitenkans! Bel Gratis:
0800-ZONWERING
0800-306334
Verano Seoul zonnescerm met gratis afstandsbediening!
Verano powered by Sunfy
www.verano.nl